

Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore Januar - Februar 2020. godine^(p)

Ukupna spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore za period januar - februar 2020. godine, prema preliminarnim podacima iznosila je 391,6 miliona eura, što ukazuje na rast od 6,2% u odnosu na isti period prethodne godine.

Izvoz robe imao je vrijednost od 61,2 miliona eura, a **uvoz** 330,4 miliona eura. U odnosu na isti period prethodne godine izvoz je bio veći za 1,6%, a uvoz veći za 7,1%.

Pokrivenost uvoza izvozom iznosila je 18,5% i manja je u odnosu na isti period prethodne godine kada je iznosila 19,5%.

U strukturi izvoza prema standardnoj međunarodnoj trgovinskoj klasifikaciji (SMTK) najviše su zastupljeni **Mineralna goriva i maziva (sektor 3)**, u iznosu od 17,2 miliona eura (koji čine: Električna energija – 14,3 mil. eura, Nafta i naftni derivati – 1,9 mil. eura i ostalo).

U strukturi uvoza prema SMTK-u najviše su zastupljeni **Mašine i transportni uređaji (sektor 7)** u iznosu od 76,8 miliona eura (koji čine: Drumska vozila – 25,5 mil. eura, Električne mašine, aparati i uređaji – 16,1 mil. eura i ostalo).

Najveći spoljnotrgovinski partneri u izvozu bili su: Srbija (14,4 mil. eura), Slovenija (8,9 mil. eura) i Mađarska (5,5 mil. eura).

Najveći spoljnotrgovinski partneri u uvozu bili su: Srbija (54,5 mil. eura), Kina (33,0 mil. eura) i Njemačka (30,8 mil. eura). Spoljnotrgovinska robna razmjena bila je najveća sa potpisnicama CEFTA-e i sa Evropskom unijom.

Grafik 1. Ukupna spoljnotrgovinska robna razmjena po mjesecima, u mil. EUR

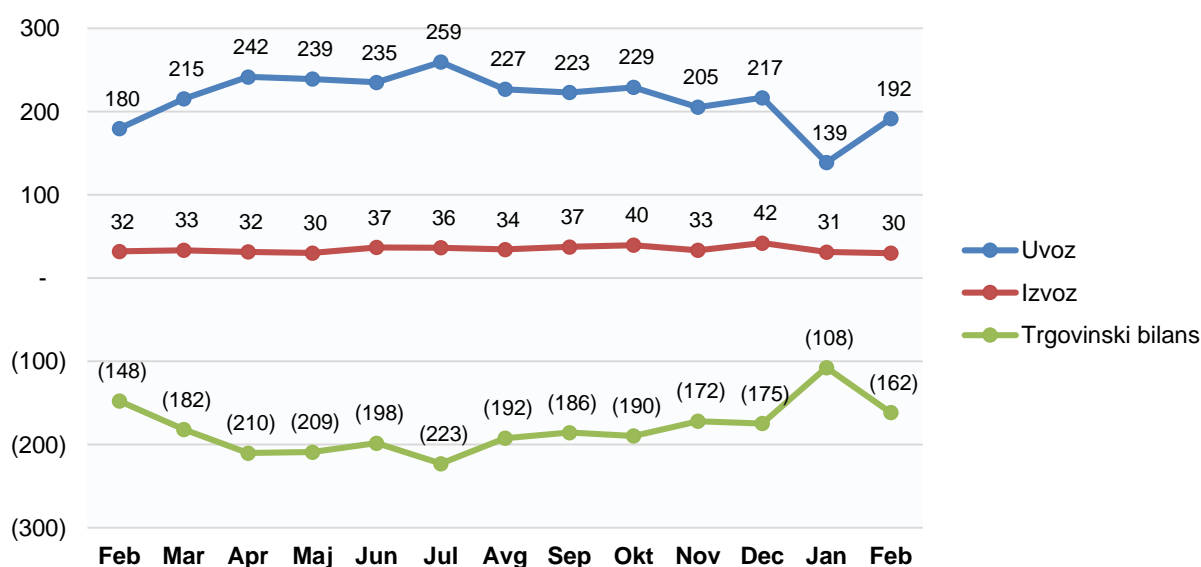

Tabela 1. Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore po mjesecima¹

u hilj. EUR

PERIOD	UVOZ	IZVOZ	SPOLJNOTRGOVINSKA ROBNA RAZMJENA	TRGOVINSKI BILANS
2019				
Januar	128 809	28 234	157 042	-100 575
Februar	179 761	32 040	211 801	-147 721
Mart	215 245	33 405	248 649	-181 840
April	241 718	31 507	273 225	-210 211
Maj	239 200	30 095	269 295	-209 105
Jun	235 139	36 796	271 935	-198 343
Jul	259 460	36 499	295 959	-222 960
Avgust	226 807	34 424	261 231	-192 383
Septembar	223 016	37 492	260 507	-185 524
Oktoibar	229 225	39 554	268 779	-189 672
Novembar	205 393	33 431	238 824	-171 962
Decembar	216 615	41 998	258 613	-174 616
2020				
Januar	138 831	31 273	170 105	-107 558
Februar	191 546	29 939	221 485	-161 607

Tabela 2. Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore po kontinentima i odabranim zemljama

TRGOVINSKI PARTNERI	UVOZ				IZVOZ				TRGOVINSKI BILANS	
	Jan-Feb 2019		Jan-Feb 2020		Jan-Feb 2019		Jan-Feb 2020		Jan-Feb 2019	Jan-Feb 2020
	%	u hilj. EUR	%	u hilj. EUR	%	u hilj. EUR	%	u hilj. EUR	u hilj. EUR	u hilj. EUR
S V I J E T	100,0	308 570	100,0	330 378	100,0	60 274	100,0	61 213	-248 296	-269 165
Evropa	83,3	257 117	81,9	270 450	97,6	58 801	90,9	55 626	-198 316	-214 824
EU	48,3	149 059	48,3	159 602	50,1	30 198	47,1	28 824	-118 861	-130 778
CEFTA²	26,6	82 114	25,5	84 174	39,6	23 888	36,7	22 469	-58 226	-61 705
Afrika	0,2	638	0,3	1 035	0,0	2	0,5	317	-636	-718
Azija	14,0	43 077	15,8	52 049	1,6	940	8,0	4 911	-42 137	-47 138
Amerika	2,2	6 852	2,0	6 692	0,8	502	0,6	354	-6 350	-6 338
Okeanija	0,3	886	0,0	151	0,0	28	0,0	5	-858	-146
SAD	1,2	3 844	1,0	3 209	0,7	420	0,5	328	-3 424	-2 881
Kina	9,1	28 153	10,0	32 974	0,6	358	7,2	4 391	-27 795	-28 583
Rusija	0,2	710	0,3	840	0,3	156	0,2	133	-554	-707
Švajcarska	2,2	6 840	1,1	3 748	3,7	2 253	2,6	1 575	-4 587	-2 173
Japan	0,9	2 830	0,8	2 775	0,1	66	0,0	26	-2 764	-2 749
Turska	5,1	15 706	6,3	20 944	2,6	1 584	2,6	1 616	-14 122	-19 328
Brazil	0,3	958	0,3	905	0,0	16	0,0	0	-942	-905

¹ Podaci na detaljnijem nivou se nalaze u bazi spoljnotrgovinske robne razmjene, link: [Podaci](#)

² Albanija, Bosna i Hercegovina, Sjeverna Makedonija, Moldavija, Srbija i Kosovo

Tabela 3. Spoljnotrgovinska robna razmjena sa državama članicama EU i potpisnicama CEFTA-e³

u hilj. EUR

TRGOVINSKI PARTNERI	UVOZ		IZVOZ		TRGOVINSKI BILANS	
	Jan-Feb 2019	Jan-Feb 2020	Jan-Feb 2019	Jan-Feb 2020	Jan-Feb 2019	Jan-Feb 2020
SVIJET	308 570	330 378	60 274	61 213	-248 296	-269 165
EU	149 059	159 602	30 198	28 824	-118 861	-130 778
Austrija	5 029	4 494	586	177	-4 443	-4 317
Belgija	3 891	5 349	50	89	-3 841	-5 261
Bugarska	1 775	1 782	715	82	-1 059	-1 700
Češka	4 716	5 967	5 056	4 554	340	-1 412
Danska	2 923	919	210	403	-2 712	-516
Estonija	53	60	0	0	-53	-60
Finska	1 140	588	255	0	-885	-588
Francuska	7 603	8 592	614	11	-6 989	-8 580
Grčka	12 347	18 008	841	1 704	-11 506	-16 304
Holandija	6 732	9 750	276	312	-6 456	-9 438
Irska	834	1 240	0	5	-834	-1 235
Italija	20 670	19 668	2 620	956	-18 049	-18 712
Kipar	197	54	16	18	-181	-36
Letonija	103	119	0	0	-102	-119
Litvanija	105	100	0	45	-105	-55
Luksemburg	135	170	1	15	-134	-155
Mađarska	2 286	2 911	7 788	5 476	5 503	2 565
Malta	0	3	0	124	0	121
Njemačka	29 183	30 764	3 595	2 327	-25 588	-28 437
Poljska	5 681	5 880	2 030	1 553	-3 651	-4 327
Portugalija	325	469	1	0	-323	-469
Hrvatska	18 267	18 254	400	480	-17 867	-17 775
Rumunija	5 430	3 650	126	111	-5 305	-3 539
Slovačka	841	770	0	0	-840	-770
Slovenija	7 978	6 680	3 391	8 917	-4 587	2 238
Španija	5 335	8 567	7	320	-5 328	-8 247
Švedska	1 561	1 876	430	530	-1 131	-1 346
Ujedinjeno Kraljevstvo	3 918	2 919	1 185	614	-2 733	-2 305
CEFTA	82 114	84 174	23 888	22 469	-58 226	-61 705
Albanija	4 759	6 225	1 403	1 897	-3 356	-4 328
Bosna i Hercegovina	20 630	19 292	5 863	2 861	-14 768	-16 431
Moldavija	90	21	0	0	-90	-21
Sjeverna Makedonija	3 123	3 511	512	711	-2 611	-2 800
Srbija	52 945	54 523	14 249	14 358	-38 696	-40 165
Kosovo	566	602	1 861	2 642	1 295	2 040
Ostale zemlje (izvan EU i CEFTA-e)	77 397	86 601	6 188	9 919	-71 208	-76 682

³ Podaci na detaljnijem nivou se nalaze u bazi spoljnotrgovinske robne razmjene, link: [Podaci](#)

Tabela 4. Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore prema odsjeku SMTK⁴

PODJELA PREMA ODSJEKU SMTK	Uvoz			Izvoz		
	Jan-Feb 2019	Jan-Feb 2020	<u>Jan-Feb2020</u> <u>Jan-Feb 2019</u>	Jan-Feb 2019	Jan-Feb 2020	<u>Jan-Feb 2020</u> <u>Jan-Feb 2019</u>
	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks
0-9 UKUPNO	308 570	330 378	107,1	60 274	61 213	101,6
0 Hrana i žive životinje	53 223	59 228	111,3	2 519	3 370	133,8
00 Žive životinje	3 451	4 022	116,6	32	13	40,3
01 Meso i prerada mesa	13 807	17 179	124,4	1 508	2 058	136,5
02 Mliječni proizvodi i jaja	5 351	5 856	109,4	5	17	300 ¹
03 Ribe i prerađevine od ribe	1 770	1 593	90,0	0	5	300 ¹
04 Žitarice i proizvodi od žitarica	7 981	7 895	98,9	43	96	221,1
05 Povrće i voće	8 339	9 438	113,2	255	523	204,8
06 Šećer, proizvodi od šećera i med	992	1 225	123,4	8	19	245,8
07 Kafa, čaj, kakao i začini	4 214	4 032	95,7	258	369	143,0
08 Stočna hrana (sem žita u zrnu)	2 446	2 822	115,4	332	254	76,5
09 Razni proizvodi za ishranu	4 872	5 164	106,0	77	16	20,7
1 Piće i duvan	9 703	8 747	90,2	1 883	1 514	80,4
11 Pića	8 313	7 604	91,5	1 281	1 193	93,1
12 Duvan i proizvodi od duvana	1 389	1 143	82,3	602	322	53,4
2 Sirove materije, sem goriva	7 303	6 368	87,2	9 091	12 610	138,7
21 Kože sirove i krzna nečinjena	0	0	0	316	414	131,1
22 Uljano sjeme i plodovi	164	320	195,7	0	4	0
23 Sirovi kaučuk	10	5	50,9	3	0	0
24 Pluta i drvo	507	1 002	197,6	2 350	3 257	138,6
25 Celuloza i otpaci od hartije	3	22	300 ¹	191	100	52,0
26 Tekstilna vlakna i otpaci	50	18	35,2	0	2	300 ¹
27 Sirova đubriva i minerali	375	372	99,4	125	201	161,5
28 Mineralne rude i otpaci metala	4 947	3 253	65,8	6 030	8 512	141,2
29 Životinjske i biljne sirove materije	1 249	1 375	110,1	77	121	158,4
3 Mineralna goriva i maziva	31 945	31 015	97,1	17 823	17 220	96,6
32 Kameni ugalj, koks i briketi	127	159	124,7	982	964	98,2
33 Nafta i naftni derivati	17 547	24 485	139,5	1 895	1 915	101,0
34 Gas, prirodni i industrijski	1 238	1 579	127,5	0	0	0
35 Električna enegrija	13 033	4 792	36,8	14 946	14 341	96,0
4 Životinjska i biljna ulja i masti	821	1 627	198,2	56	70	124,1
41 Životinjska ulja i masti	83	70	84,3	29	42	143,6
42 Čvrste biljne masti i ulja	721	1 550	215,0	15	27	182,8
43 Prerađena životinjska i biljna ulja	17	7	40,2	12	1	8,0
5 Hemijski proizvodi	34 256	37 299	108,9	4 258	2 878	67,6
51 Organski hemijski proizvodi	338	184	54,3	0	6	300 ¹
52 Neorganski hemijski proizvodi	598	659	110,1	152	87	57,2
53 Proizvodi za bojenje i stavljenje	2 775	3 654	131,7	10	12	126,5
54 Medicinski i farmaceutski proizvodi	15 483	17 272	111,6	3 285	1 772	54,0
55 Eterična ulja, parfemski i toaletni preparati	6 144	6 384	103,9	577	524	90,9
56 Đubriva (osim sirovih)	537	467	87,0	0	0	0
57 Plastične materije u primarnim oblicima	473	725	153,3	20	13	64,6
58 Plastične mase u ostalim oblicima	4 403	4 273	97,0	149	159	106,2
59 Hemijske materije i proizvodi nigdje pomenuti	3 505	3 682	105,0	66	304	300 ¹

⁴ Podaci na detaljnijem nivou se nalaze u bazi spoljnotrgovinske robne razmjene, link: [Podaci](#)

Tabela 4. Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore prema odsjeku SMTK

/nastavak/

PODJELA PREMA ODSJEKU SMTK	Uvoz			Izvoz		
	Jan-Feb 2019	Jan-Feb 2020	Jan-Feb 2020 Jan-Feb 2019	Jan-Feb 2019	Jan-Feb 2020	Jan-Feb 2020 Jan-Feb 2019
	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks
6 Proizvodi svrstani po materijalu	54 541	58 619	107,5	16 625	14 448	86,9
61 Koža, proizvodi od kože i krzna	31	23	74,3	0	0	0
62 Proizvodi od kaučuka	2 501	2 638	105,5	11	3	25,6
63 Proizvodi od plute i drveta	3 375	4 262	126,3	261	280	107,1
64 Hartija, karton i proizvodi od celuloze	4 493	4 271	95,1	16	87	300 ¹
65 Predivo, tkanine i tekstilni proizvodi	2 123	2 703	127,3	4	13	300 ¹
66 Proizvodi od nemetalnih minerala	15 999	16 540	103,4	347	310	89,2
67 Gvožđe i čelik	10 112	9 463	93,6	4 477	1 998	44,6
68 Obojeni metali	2 671	2 961	110,8	10 577	11 167	105,6
69 Proizvodi od metala, nigdje drugo pomenuti	13 235	15 757	119,1	933	592	63,4
7 Mašine i transportni uređaji	72 085	76 823	106,6	6 065	7 185	118,5
71 Pogonske mašine i uređaji	1 329	2 209	166,2	33	96	291,2
72 Specijalne mašine za neke ind.grane	7 029	7 927	112,8	137	321	233,8
73 Mašine za obradu metala	520	330	63,4	102	61	60,0
74 Industrijske mašine za opštu upotrebu	10 780	10 833	100,5	1 806	2 018	111,7
75 Kancelarijske mašine i za AOP	3 147	3 168	100,7	32	98	300 ¹
76 Telekomunikacioni aparati i uređaji	9 543	10 100	105,8	632	466	73,8
77 Električne mašine, aparati i uređaji	13 299	16 147	121,4	487	521	107,0
78 Drumska vozila	24 665	25 475	103,3	2 723	3 336	122,5
79 Ostala transportna sredstva i opreme	1 773	634	35,7	114	269	237,0
8 Razni gotovi proizvodi	44 691	50 644	113,3	1 953	1 917	98,2
81 Montažne zgrade, sanitarni uređaji	2 380	6 286	264,1	60	46	76,4
82 Namještaj i djelovi	6 845	7 623	111,4	74	257	300 ¹
83 Predmeti za putovanja	1 390	1 380	99,3	25	14	58,6
84 Odjeća	10 290	12 263	119,2	198	213	107,4
85 Obuća	5 970	7 274	121,8	66	92	139,0
87 Naučni i kontrolni instrstrumenti	3 429	2 834	82,6	154	350	228,1
88 Fotoaparati, časovnici	615	852	138,6	3	27	300 ¹
89 Razni gotovi proizvodi	13 771	12 132	88,1	1 373	917	66,8
9 Proizvodi i transakcije, nigdje drugo pomenuti	1	8	300¹	0	0	0

¹ Obračunati indeks veći je od 300

Tabela 5. Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore prema odsjeku Kombinovane nomenklature⁵

PODJELA PREMA ODSJEKU KOMBINOVANE NOMENKLATURE	Uvoz			Izvoz		
	Jan-Feb 2019	Jan-Feb 2020	Jan-Feb 2020 Jan-Feb 2019	Jan-Feb 2019	Jan-Feb 2020	Jan-Feb 2020 Jan-Feb 2019
	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks
I - XXI UKUPNO	308 570	330 378	107,1	60 274	61 213	101,6
I Žive životinje i životinjski proizvodi	20 841	25 251	121,2	1 157	1 414	122,3
II Povrće	13 177	13 709	104,0	329	678	206,0
III Životinjske ili biljne masti, ulja i voskovi	972	1 877	193,2	27	28	102,7
IV Pripremljena hrana, pića, duvan	30 191	30 476	100,9	3 022	2 959	97,9
V Mineralni proizvodi	37 014	36 425	98,4	20 603	23 034	111,8
VI Proizvodi hemijske ili srodne industrije	34 732	36 032	103,7	4 094	2 710	66,2
VII Plastika, guma i proizvodi od gume	11 964	12 544	104,8	467	370	79,1
VIII Sirove kože, koža i krzno	1 807	2 089	115,6	344	439	127,5
IX Drvo, proizvodi od drveta, korpe, drveni ugalj, pluta	3 901	5 277	135,3	2 611	3 536	135,4
X Materijali i proizvodi papirne industrije	4 984	4 865	97,6	747	631	84,4
XI Tekstil i tekstilni proizvodi	11 709	13 704	117,0	197	216	109,6
XII Obuća, kape i modni dodaci	6 279	7 687	122,4	68	93	136,0
XIII Proizvodi od kamena, gipsa, keramički proizvodi, stakleni proizvodi	11 833	11 918	100,7	359	313	87,3
XIV Biseri, drago kamenje i metali, kovanice	2 346	1 565	66,7	89	4	4,7
XV Bazni metali i proizvodi od osnovnih metala	26 194	28 355	108,3	19 357	16 659	86,1
XVI Mašine i mehanički uređaji, električna oprema	45 443	50 024	110,1	3 224	3 703	114,9
XVII Vozila i prateća transportna oprema	26 845	26 494	98,7	2 842	3 622	127,4
XVIII Optički, medicinski i mjerni instrumenti, satovi	4 419	4 808	108,8	171	391	229,1
XIX Oružje i municija	162	557	300 ¹	344	92	26,8
XX Razni proizvodi	12 303	16 696	135,7	175	314	179,3
XXI Umjetnička djela, kolekcionarski predmeti i antikviteti	1 456	24	1,6	46	6	12,7

¹ Obračunati indeks veći je od 300

⁵ Podaci na detaljnijem nivou se nalaze u bazi spoljnotrgovinske robne razmjene, link: [Podaci](#)

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Statistika robne razmjene sa inostranstvom predstavlja važan izvor podataka koji je od značaja za kreatore ekonomske politike, kao i za donosiocje odluka. Podaci statistike robne razmjene sa inostranstvom služe kao osnovni izvor informacija za izradu statistike platnog bilansa, statistike nacionalnih računa, za pripremu multilateralnih i bilateralnih pregovora, kao i preduzećima za istrživanje tržišta i analizu poslovanja.

Izrada podataka robne razmjene sa inostranstvom temelji se na preporukama statistike UN i EU koje su sadržane u sledećim publikacijama:

- International merchandise Trade Statistics, Concept and Definitions, UN
- Statistics on the Trade of Goods, User Guide, EUROSTAT

Usklađuje se sa regulativama iz dokumenta „*European Legislation applicable to the Statistics relating to the trading of goods*“, vezane za *EXTRASTAT*:

- Regulativa Evropskog Parlamenta i Savjeta broj 471/2009,
- Regulativa Evropske komisije broj 92/2010,
- Regulativa Evropske komisije broj 113/2010.

Nazivi zemalja su u skladu sa Geonomenklaturom koja se primjenjuje u Evropskoj statistici spoljne trgovine robama.

Izvor podataka

Izvor podataka za statistiku robne razmjene Crne Gore su carinske deklaracije o izvozu i uvozu robe. Carinska deklaracija je dokument koji se podnosi u carinskom postupku. Sadrži podatke koji su važni za sam postupak carinjenja, ali i podatke za potrebe statistike. MONSTAT u mjesečnoj periodici od Uprave carina preuzima podatke u elektronskoj formi i dalje ih statistički obrađuje i publikuje rezultate.

U carinskom postupku pri tarifiranju proizvoda od 2002. godine koristi se kombinovana nomenklatura koja je usklađena sa kombinovanom nomenklaturom EU. Objavljuje se godišnje u Službenom listu Crne Gore za važeću godinu.

Obuhvat spoljne trgovine

Izvoz obuhvata robu koja napušta statističku teritoriju Crne Gore u skladu sa sljedećim carinskim postupcima:

- a) Izvoz
- b) Pasivno oplemenjivanje
- c) Ponovni izvoz koja je bila u postupku aktivnog oplemenjivanja i prerada robe pod carinskim nadzorom

Uvoz obuhvata svu robu koja ulazi na statističku teritoriju Crne Gore u skladu sa sljedećim carinskim postupcima:

- a) Uvoz za slobodni promet
- b) Aktivno oplemenjivanje
- c) Prerada robe pod carinskim nadzorom

Klasifikacija izvoza i uvoza se vrši prema nomenklaturi statistike spoljne trgovine (NSST), koja se zasniva na standardnoj međunarodnoj trgovinskoj klasifikaciji OUN (SMTK), 4. revizija. Šifra svakog klasifikovanog proizvoda je takva da prva cifra označava - sektor, dvije cifre – odsjek, tri cifre– grupu, četiri cifre– podgrupu, a pet cifara – poziciju, odnosno proizvod.

Izdaje Uprava za statistiku (MONSTAT)
81000 Podgorica, IV Proleterske br. 2, telefon (+382) 20 230-811, faks (+382) 20 230-814

Saopštenje pripremila:

Tatjana POPOVIĆ

contact@monstat.org
